

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRĂȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IEȘE ÎN FIECARE ȚI.

ANULŪ XLIX.

SĒ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

Oseriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicar

Sorisorî nefracate nu se primeșcŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 163.

Luni, Marti 22 Iulie (3 Augustŭ.)

1886.

Brășovŭ, 21 Iulie 1886.

Până în momentul de față n'amŭ primitŭ încă nici o scire despre decursulŭ adunării populare, ce a fostŭ convocată pe ȝica de erî în capitala ungară. Foile pestane de Sâmbătă se ocupă aprŭpe exclusivŭ numai de persoăna ministrului Tisza, care se află în Budapesta, unde a așteptatŭ sĕ vedă rezultatulŭ manifestației de erî.

Se asigură că aȝi sĕu mâne d-lŭ Tisza va pleca la Viena, de unde se va întorĝe erăși la Peșta. La băile de mare dela Ostende ministrulŭ-șeședinte numai în casulŭ acela se va duce — ne spune „Budap. Coresp.“, decă va înceta mai curĝndŭ colera în Fiume.

Diarele opoziționale facŭ totŭ felulŭ de combinațiuni cu privire la atitudinea d-lui Tisza față cu cercurile influente politice din Viena. Organulŭ partidei Apponyiste susține, că lui Coloman Tisza nu-i rĕmăne decătŭ a alege una din douĕ: sĕu va cere satisfacțiune pentru ofensa ce s'a adusŭ „națiunei“, și acĕstă satisfacțiă numai prin retragerea ministrului de rĕșboiu comunŭ se pŭte da, sĕu va trebui elŭ însuși sĕ-șî dea demisiunea.

Avemŭ destule motive de a crede, că d-lŭ Tisza nu va primi nici una din alternativele, ce i le pune opozițiunea moderată. Elŭ va căuta fără îndoială sĕ scape și din încurcătura actuală pe vre-o porțiță laterală, și „Egyetĕrtĕs“ vrea sĕ scie înainte cum va suci și resuci elŭ încurcătura numai ca sĕ rĕmăne la putere.

Se pŭte că și acuma îi va veni în ajutorŭ d-lui Tisza posomorita situațiune esteriŭră, cu ajutorulŭ căreia i-a succesŭ în cursulŭ celorŭ ȝeci ani din urmă mai de multe ori a-șî întări pozițiunea.

Și asupra situațiunei din afară îlu interpelĕză pe Coloman Tisza organele stângei extreme, cari se ntelege, pretindŭ ca sĕ nu se întĕmple nimicŭ în politica esteriŭră a monarhiei fără scirea ministrului-șeședinte ungarescŭ. Ele însĕși se vedŭ însĕ constrinse a-șî ȝice, că zădarnice suntŭ tŭte așteptările lorŭ și n'acĕstă privință.

Au ori și cum dreptate foile opozițiunei maghiare sĕ fiă îngrijate din cauza mersului politicei esteriŭre, căci semnele unei apropiate furtunî se înmulțescŭ pe ȝi ce merge.

Inainte cu câteva ȝile întĕlneamŭ încă în pressă păreri optimistice cu privire la relațiunile din cele trei împĕrății. Se ȝicea că trebuie sĕ fiă bune relațiunile între Berlinŭ, Viena și Petersburg decă după comitele Kalnoky va merge și ministrulŭ de esterne alŭ Rusiei Giers la Kissingen, ca sĕ dea mâna cu Bismark.

Optimiștii au așteptatŭ însĕ înzadarŭ până acuma sosirea la Kissingen a diplomatului rusescŭ, și amânarea visitei lui Giers a deșteptatŭ din nou îngrijirile lorŭ.

Care sĕ fiă cauza acestei amânări? Totŭ îșî ȝicŭ că cauza e politică și că armonia dintre cele trei împĕrății trebuie că e turburată.

Bate la ochi mai alesŭ limbajulŭ de care se folosescŭ de unŭ timpŭ încŭce foile rusesci, cari suntŭ pline de amenințări în contra Austro-Ungariei și de isbucniri de ură în contra Germaniei.

Intr'o scrisŭre ce-o primeșcĕ „Gazeta de Colonia“ din Petersburgŭ se ȝice între altele: De mai mulți ani se totŭ vorbeșcĕ în pressa rusescă și în societatea rusă și germană de unŭ rĕșboiu germano-rusescŭ ca de unŭ evenimentŭ neîncungiurabilŭ. Pressa și opiniunea publică germană se pŭrtă în acĕstă privință cu ŭre-care flegmă. Ea ar privi unŭ asemenea rĕșboiu ca o nenorocire, dĕr decă i s'ar impune nu s'ar teme de elŭ nicidecum. Pressa rusescă însĕ aștă mai multŭ sĕu mai puținŭ la unŭ asemenea rĕșboiu, se întĕlege totdeuna presupunĕndŭ că Rusia va fi în alianță cu Franția. Unŭ faptŭ,

cu care trebuie sĕ calculeze^u seriosŭ cei din Germania, este, că ura societății rusesci în contra Germaniei creșcĕ pe ȝi ce merge....

Incordarea relațiunilor esteriŭre pŭte fi, cum amŭ ȝisŭ, numai spre ajutorulŭ d-lui Tisza, căci în asemenea împrejurări rĕmănerea lui la putere va fi privită la curte ca o necesitate.

Cestiunea armatei în Ungaria.

La întrebarea: „Ce sĕ cĕră adunările populare?“ rĕspunde Ignaz Helfy în „Ellenzek“ următorele:

„Capitala țĕrii a pusŭ în văgașŭ mișcarea, care va fi chemată sĕ rĕspundă la provocarea de deunăȝi a spiritului tradiționalŭ.“ O conferință numerosă vizitată a luatŭ hotărĕrea sĕ întocmĕscă o adunare poporală. Nu e nici o îndoială, că țĕra va urma esemplului capitalei. „Neatĕrnarea patriei nŭstre sĕ se aducă la valŭre și în armată prin instrucțiuni durabile“, încheiă rezoluțiunea ce are sĕ se ia. Acĕsta după părerea mea numai într'unŭ modŭ sĕ pŭte face: Anume decă se înarticuleză și se formĕză armata ungară de sine-stătătŭre. Și nici nu mĕ îndoiescŭ, că autorii rezoluțiunii sub cuvintele de mai susŭ acĕsta au înțelesŭ și tocmai de aceea îmi pare rĕu că n'au exprimat-o clarŭ. Sperŭ, că oratorii adunării populare, precum și petițiunea ce se va adresa dietei, vorŭ umplea acĕstă lacună. Nicidecătŭ nu s'a doveditŭ mai palpabilŭ, că fără armată de sine-stătătŭre întrĕga nŭstra constituțiune este o vorbă golă. Problema adunărilor populare nu e diplomatisarea, ci trebuie sĕ spună lămuritŭ și hotărĕritŭ ce vrea poporulŭ. Și cu tŭte astea e sigurŭ că, decă aȝi s'ar supune cestiunea ungară plebiscitŭ: „Ce doreșcĕ națiunea ungară în făta situațiunei de acumŭ și cu privire la viitorŭ?“ dela Carpați până la Adriatică ar rĕșuna rĕșpunsulŭ: O armată ungară de sine-stătătŭre! — Acĕsta s'o spună și adunările populare, căci numai așa vorŭ fi țalmaei credincioși ai adevĕratelorŭ simțĕminte ale națiunei ungaresci.“

Sub titlulŭ „Tisza Ianski“ a apărutŭ o broșură de Ariston, care se ocupă cu schimbările personale militare de deunăȝi. Pseudonimulŭ autorŭ istorisescĕ decursulŭ afacerilorŭ Ianski-Edelsheim și espectorările sale culmineză în cuvintele, că ministrulŭ șeședinte nu se va pleca dinaintea spiritului Ianski, deŭrece elŭ nu vrea sĕ vină în contrastŭ cu națiunea sa. Rĕsturnarea ministrului comunŭ de rĕșboiu, pe care o cere Ariston, va împăca națiunea ungară, căderea lui Tisza însĕ ar trebui s'o amărase.

Comitetulŭ studenților din Pesta, care a pregătitŭ adunarea poporală, a trimisŭ deja în provinciă apelulŭ pentru întocmirea de adunări populare, care sĕ dea espresiune în publicŭ simțului ofensatŭ alŭ națiunei.

„Pesti Naplo“ caracterisĕză atitudinea opozițiunei unite față cu adunările populare în afacerea Edelsheim-Ianski. Guvernulŭ, ȝice numita fŭiă, a datŭ declarațiuni clare, care au mulțamită pe tŭte partidele. Pensionarea lui Edelsheim și inaintarea lui Ianski însĕ se batŭ în capete cu declarațiunile lui Tisza. Fiă că guvernulŭ a fostŭ slabŭ, sĕu indiferentŭ în apĕrarea punctului de vedere ce a aflatŭ generală aprobare, atăta e sigurŭ, că responsabilŭ e guvernulŭ de întĕmplările de deunăȝi și opozițiunea îl va și trage la rĕspundere. Rezoluțiunea adunării populare de Duminecă lasă afară tocmai sâmburele afacerii: responsabilitatea guvernului. Dealtmintelea acĕstă mișcare merită tŭtă simpatia. Numitulŭ ȝiarŭ ar dori cu tŭte astea, ca membrulŭ opozițiunei moderate, Horanszki, sĕ nu vorbĕscă în adunarea poporală.

„P. Lloyd“ ia cu plăcere actŭ, că opozițiunea moderată nu doreșcĕ sĕ ia parte la adunarea poporală, și accentueză că cestiune armată nu esistă.

In 8 Augustŭ se vă ține în Cinci-Biserici o adunare poporală.

Relațiunile dintre Franția și Romănia.

(Fine.)

Succesorulŭ d-lui de Ring fŭ d. Ordega. D-lui se întorsĕ din Marocŭ, unde din cauza caracterului sĕu

neîmpăcătorŭ și bruscŭ s'a certatŭ cu vizirulŭ, cu miștrii și cu corpulŭ diplomaticŭ. Și pe acĕstŭ omŭ l'au desemnatŭ pentru Romănia flexibilă. D. Ordega a creșutŭ că are a face cu Marocanii și s'a făcutŭ dispăcŭtŭ dela începutŭ. Dĕnsulŭ a întrebuintatŭ recomandațiunile intenționate, ce i-a datŭ predecesorulŭ sĕu și se asociă cu opozițiunea... După multă osteneță și nevoiă s'au începutŭ erăși negocierile pentru încheierea unei convențiunii comerciale. Atitudinea d-lui Ordega însĕ a fostŭ de natură că s'a intreruptŭ îndată tŭte tratările și a avutŭ de rezultatŭ prohibițiunea reciprocă a produselorŭ romăne și franceșe. În Franția s'a imputatŭ Romăniei, că e ingrată și d. de Freycinetŭ a fostŭ inzeștratŭ cu autorizațiunea de a lua mĕșurile de retorsiune. Însĕ chiar din raporturile posterioare ale d-lui Ordega, ministrulŭ franceșŭ s'a convinsŭ, că agentulŭ sĕu a fostŭ lipsitŭ de bună-voință și delicateță necesară; afară de acĕsta guvernulŭ din Bucuresci a cerutŭ într'unŭ modŭ formalŭ rechemarea d-lui Ordega, care a fostŭ atacatŭ într'unŭ modŭ violentŭ de cătră pĕșsa ministerială. D. Ordega fŭ decŭ silitŭ a părăsi palatulŭ din calea Victoriei.

Pe atunci ambasadorulŭ franceșŭ în Mexico se afla în concediu la Parisŭ... Ministrulŭ de externe s'a gânditŭ tocmai în ce modŭ ar putea ocupa postulŭ din Bucuresci pentru a evita fatalitățile întĕmpinate de d-nii Debains, Ring și Ordega, și l'a propusŭ d-lui de Coutouly. D. de Freycinet i-a ȝisŭ: „Contezŭ pe d-ta că vei dovedi Romănilorŭ că republica franceșă e amica lorŭ cea mai sinceră...“ Abia instalatŭ în Bucuresci d. de Coutouly căută a dovedi că este decisŭ de a nu urma pe calea predecesorilorŭ sĕi. Dĕnsulŭ a sciutŭ așî câștiga în curĝndŭ simpatiele regelui și reginei și relațiunile sale cu munitrulŭ șeședinte au devenitŭ, într'unŭ timpŭ fŭrte scurtŭ, amicale.

In Decemvre anulŭ trecutŭ, aprŭpe 2 luni după sosirea noului ambasadorŭ în Bucuresci, d. Brătianu a exprimatŭ dorința de a reîncepe negocierile relative la convențiunea de comerț... D. de Coutouly se grăbi a rĕspunde că e însărcinatŭ de a primi cu cea mai mare plăcere o astfelŭ de propunere, și că guvernulŭ franceșŭ cu bucuriă va reîncepe negocierile. Puține ȝile după acĕsta, în Ianuarie, au începutŭ confsrințele. Însĕ cu tŭtă buna voință ce au avutŭ părțile contractante negocierile au întĕmpinatŭ dificultăți. Franția a cerutŭ clausa națiunei celei mai favorizate, care Romănia n'a pututŭ sĕ o acorde decătŭ condiționatŭ. Negreșitŭ că pe atuncea deja guvernulŭ românŭ a gânditŭ de a rupe relațiunile comerciale cu Austro-Ungaria. Guvernulŭ românŭ voia sĕ-șî reserve dreptulŭ sĕ aplice tarifulŭ autonomŭ pentru unŭ numărŭ de articole produse atătŭ în Transilvania cătŭ și în Romănia. Dupăce reprezentantulŭ Franției a declaratŭ, că parlamentulŭ nu va sancționa o astfelŭ de convențiune, d. Brătianu a arĕtatŭ că excepțiunile stipulate nu potŭ lovi industria franceșă, care nici nu produce acele articole și că Romănia ține fŭrte multŭ de așî reserve acele drepturi. Atuncea d. de Coutouly a declaratŭ că Franția doreșcĕ în adevĕrŭ de a veni în ajutorulŭ industriei romăne, dĕr pe de altă parte n'are nici o pricină de a înlesni și încuraja unŭ rĕșboiu vamalŭ cu Austro-Ungaria, și că pŭte consimți la încheierea convențiunei numai când i se vorŭ da alte compensațiuni. În adevĕrŭ Austro-Ungaria a întrevĕțutŭ manevra guvernului românŭ. Baronulŭ de Mayr, care până atuncea a statŭ în relațiuni colegiale cu d. de Coutouly, a începutŭ a fi rezervatŭ într'unŭ modŭ demonstrativŭ. Contele Hoyos s'a exprimatŭ față cu d. de Freycinet că e fŭrte avantajosŭ pentru Franția de a avĕ în Bucuresci unŭ reprezentantŭ, care sĕ întĕlegă de așî câștiga simpatiele Romănilorŭ în paguba altŭrŭ state.

De atunci negocierile au începutŭ a merge cu anevoie, se discuta mai multe ceasuri asupra unui articolŭ... În fine dupăce s'a vĕțutŭ, că Camera nu va mai avea timpŭ de a se ocupa cu convențiunea, s'a întocmitŭ o convențiune provisoriă care pentru Franția are avantajulŭ practicŭ că o mulțime de articole potŭ fi importate în Romănia. Cu acĕstŭ proiectŭ d. de Coutouly a venitŭ la sfirșitulŭ lunei Maiu în Parisŭ și a obținutŭ dela d. de Freycinet autorizațiunea de a iscăli convențiunea pe șĕse luni. Romăniei, din contră, i s'a

acordat dreptul de a importa grânele, vitele și vinurile. Acesta este în scurtul istoricul convențiunei comerciale române-franceze.

SCRIRILE DILEI.

În săptămâna trecută au petrecut câteva zile în orașul nostru d-nii George Mocsonyi și Dr. Alexandru Mocsonyi. Sâmbătă au părăsit Brașovul plecând la Pesta.

—x—

În concertul de astăseară distinsa cântărea D-na Raymonde d'Estrella va executa între altele „Walters Traumlied“ din Meistersänger de Wagner cu acompaniere de viola și pian, apoi aria sculelor din „Faust“ de Gounod și arii frumoase de Mozart și Bellini.

—x—

„Egyetértés“ este informat din Viena, că comitele Nicolau Pejacsevich, comandantul militar din Budapesta, ar fi primit ordină, ca astfel să și alcătuiască vorbirea, ce are s'o țină cu ocaziunea primirii corpului ofițeresc din Budapesta, ca aceea să fie — pe câtă numai va fi cu putință — într'un spirit convenabil Ungurilor, voind ca prin acesta să recâștige acea popularitate, de care așa mult se bucurase br. Edelsheim Gyulai. — „Egyetértés“ bate șeua...

—x—

Sub titlul „Maghiarii de jelit“ scrie „Ellenzék“: „În omni următor după ocuparea patriei erau șapte nume pe cari opiniunea publică le amintea cu dispreț. Acum însă aflăm de soiul acesta numele a nouă bărbați, cari își pradăză banii lor pentru monumentul lui Radetzky.“ După acesta însăși numele acestor Maghiari, precum și ocupațiunea lor, în limba lor, în limba germană. Intre ei se află: primatele din Strigoni, un advocat din Budapesta, ér ceilalți sunt toți ofițeri.

—x—

Ni se scrie din Tirimia mare, lângă Murășu-Oșorhei: „Pre la noi din cauza ploilor celor multe, cari au durat mai mult de șase săptămâni, s'a întârziat foarte mult lucrul câmpului. Jumătate din cucuruc (păpușoi) au rămas nesăpate, ér acelea, care s'au putut lucra la timp sunt frumoase și promit foarte bogată rodă. De asemenea ierburile sunt foarte frumoase; fână vom avea în abundență. Dumnezeu s'a îngrijit de poporul nostru.“

—x—

O vijelă cumplită a fost Mercuri noaptea în săptămâna trecută prin părțile Clușii. Trăsnete și fulgere urmau unul după altul. În Clușiu au fost trăsnete două case. Intre Apahida, Iclodul mare și Valasut a fost ruptură de nor. Au esundat văile; drumurile căii ferate s'au surpat, firele telegrafice s'au rupt. Pagube mari s'au cauzat în sēmănături și comunicațiunea a fost întreruptă mai pe toate terenurile.

—x—

Tinerimea studiosă din Tohanul vechiu va arangia Duminecă în 27 Iulie (8 August) a. c. în edificiul scôlei de acolo o petrecere de veră, premersă de o ședință literară. Inceputul la 3 ore d. a. precis. Prețul intrării: de persoană 1 fl., de familie 2 fl. v. a. Venitul este destinat pentru fondul scôlelor din Tohanul vechiu. Oferte mărinimose se primesc cu mulțămită și se vor cuita pe cale diaristică. Fiind însă timpul nefavorabil, petrecerea se va amâna pe Dumineca următoare. Programul ședinței: 1. „Cuvânt de deschidere“, rostit de Octavian Popă; 2. „Valurile Dunării“, poezie de C. Scrob, cor dirijat de G. S.

Tomasă; 3. „Corbul și Vulpea“, poezie de E. Rădulescu, declamată de N. Gridan; 4. „Cine scie carte are parie“, disert. de N. Vodă; 5. „Ucigașul fără voi“, poezie de G. Alesandrescu, declam. de Oct. Popă; 6. „Șerdarul Islic“, canțonetă de Aliroz, predată de G. Babeșiu; 7. „Ura, noi Români!“ poezie de V. Alexandri, cor dirijat de G. S. Tomasă; 8. „Vespasian și Papinian“ dialog de C. Negruzzi, susținut de G. Pantea și Anton Mănzat; 9. „Din povestea vorbeii“, de A. Pann, declam. de N. Popă; 10. „Steluța“, poezie de V. Alexandri, cor dirijat de G. S. Tomasă.

—x—

Suntem rugați a publica următoarea întrebare: De unde, de când și de la cine și-a primit moralistul de șase săptămâni, anume Demetriu Chișereanu, titlul și caracterul de administrator interimar al oficiului vicarial din Făgăraș? Cei chiamați să răspundă.

—x—

Vorbind de tendințele bursei de București în cursul săptămânii trecute „Curierul Financiar“ scrie următoarele: Aurul are și el bună tendință; agiul său era Lună 14.10; de atunci a scăzut treptat și alaltă seară aurul se cifra cu 1360. Lucrul se esplică prin mișcarea de esportățiune ce a început în porturi, unde au și sosit deja câteva transpôrți din nouele grâne. Totu aceste mișcări, cari au făcut să intre pe piță capitaluri disponibile, cerend un plasament, i se atribue mai în întregul ei urcarea de țilele trecute.

—x—

Cetim într'o foiă din New-York: „În Austria și Ungaria se pare că éráși bantue frigurile de emigrațiune. În intervalul dela 1 Ianuarie până la 31 Mai a. c. au debarcat numai în portul New-York 9700 Ungari și 6330 Austriaci, așadéră cu totul au emigrat în 5 luni 16,030 Austriaci și Ungari. În același interval din anul trecut au emigrat numai 5605 Ungari și 6802 Austriaci, prin urmare emigrațiunea e acum în creștere. Intre Austriacii emigrați sunt cei mai mulți Galiciani și emigrații ungari vin cu puține excepțiuni din comitatele Șarosh, Abauj, Zemplin și Neutra. Precum se pare n'au folosit nimic nici avertisările pressei, nici ale guvernului.“ — Ce se folosesc, decât unde te'ntorci în Ungaria nu veți decât mizeriă, și economică și politică, încât te ia grôza!

De lângă Meseșul Ardealului, în Iulie 1886.

»Principiis obsta.«

Hydra bálôsă a Maghiarilor éráși își ridică capul în comitatul Sălagiului.

Publicul cetitor scie, că în Buciumi Maghiarii își dau totă truda ca Românii cu brațele și puterea lor să le rădăce scôla comună cu limba de propunere eschisivă maghiară, măcar, că băieți de Maghiari cari se-o frecventeze, nu-să ca'n palmă. Cutezarea în astă privință merge pân' la nerușinare.

Românii din Buciumi ca se scape de astă pacoste, lăsată de D-șeu pôte pentru păcatele lor, au luat toate măsurile legale; recursul lor însă pôte numai acumă va să mērgă la ministeriul de interne, cerend să-i scape de asta rușine, ca ei ca omeni șermani pe contul drumului vecinal să facă statului scôla maghiară de care tocmai atâta lipsă au ca și de ciumă. — Ce va fi? Sentinela va raporta la timpul său pe larg.

Acuma vine rândul la cele ce se petrec în comuna Trăsnea, unguresce Ördögkut. — Cine cetesce foile din Clușiu și codița din Zilah »Szilagy« în țilele trecute va fi văduș că »Kultur-egyletul din Clușiu a des-

tinat o fundațiune făcută de curend pe câțiva ani în sumă de 300 fl. v. a. pentru susținerea și respective înființarea unei scôle de băieți frebeliane »Kisededovoda.« — Cetind mulți Români numele de Ördögkut, vor fi cugetat știu, la o comună pur maghiară, ori barem mestecată. Lucrul însă stă chiar din contră. Comuna noastră e una din cele mai mari și mai române, ce se află sub pôlele »Meseșului«, și pot dice că strădania ce-o desvôltă acest popor ar face onore ori cărei națiuni culte. —

Acum decât stai și cugeți, că ce pôte fi cauza că Kulturegylet-ul în legătură cu »Vesselenyiegyet« din Zilah își pună totă silința, ca această scôla să fiă totă Trăsnea, satul curat român? Numai orbul nu vede că aci e la mijloc fantoma maghiarisșiei, această babă — hircă, nespălată și slutosă, ce cutrieră atâț creeri maghiari!

În Trăsnea afară de 3—4 domniți bătrâni, doră numai între corturarii din capetul satului vei afla vre-o sdrântă de Maghiar. — Au doră să fiă acești 2—3 domniți bătrâni ajunși la adoua copilărie, ca să aibă lipsă de asta scôla? Se pôte că nu odată s'a întâmplat acum, de ideia ficsă pe mulți i-a făcut să și pērdă mințile și să devină pradă escentricității lor. —

Acum noi scim că Trăsnea în persoană M. O. D. Petru Roșca are protopop harnic, în persoană d-lui Irodion. Sabó preot dester; apoi învățatori și șcôla încă și facu datorința; — când toate acestea-să trup și carne, ce cugetă fanfaronii hēbēuci că pruncul de Română va merge la acea scôla, batjocura limbei și naționalității sale? Noi scim, că Românul de viață e gata a se despărți, dér de limba și naționalitatea sa nu; noi scim și aceea că Românul dela Maghiar bine nici când nu a esperiat, și totu réul și necasul dela astfel de fanfaroni le vine. Ce cugetă acești desuchiați ai seclului nostru, că băiețelul de Română își va frecventa scôla lor nefastă? Șeu tare au trebuit să-i orbescă D-șeu, de ne cugetă pe noi atâț de neesperți și proști, încât speră că noi vom merge în grôpa naționalității noastre ziua la amēși săpată de dēșii

Domniților din Trăsnea (Ördögkut) și cinstite Kulturegyleturi! O grămadă de dascăli ai scôlelor de stat din Ardeal, pământul classic al românismului, apoi șcôlele comunale din Gibou, loc vecin cu Ördögkut, apoi pentru nescăi cursuri preparandiale din Zilah etc. etc. respectivii încă nici astăzi, la capetul anului nu și-au primit salariul meritat. Acum decât voue ve e așa de tare să răspândiți cultura, dați-ne cele trei sute la profesorii scôlelor existente, ori la șcôla ce se va rădăci în Buciumi, dér nu umblați de-a mâța orbă cu 2 bani în trei pungă, căci înzadară asunți mâța în sac, căci își scôte ghiarale.

Șeu și se mândresc acești fanfaroni ai pintenilor, că acuma facu scôla de băieți în sat, mai apoi vor rădăci șcôla de stat comună la Buciumi, căci și dic ei că poporul român de sub Meseș e necult și ori ce-i ve-i da primesce bucuros. Pôte jupânilor să fiă, doră noi sperăm că această șfortare păcătoasă numai scârbă va să nască în Românișii noștri, déră ca ei să-i însușescă acel graiu dur, straniu genului și culturale române, noi nu credem. Să sperăm în țelul poporelor, că vița Romei în conștiința superiorității sale de rassă, va rămâne neatinsă și »Bendegus« va dispăre dinaintea lui ca ceara dinaintea feței focului! căci noi scim că: vița Romei e mărētă, srpincenată și înaltă; și asta va da peptu triumfătoru molocului maghiar, acestui idol cu picior de lut.

FOILETONU.

Doine și hore.

Culese din gura țerancelor și a țeranilor opin-car, de Eugenia Farkas din Cacuciu.

Pe sub verdea dumbrăviță
Merge-o d'albă copiliță,
Cu rochia crețioră,
Cu costița galbiôră,
Cu inima ruptă 'n două.
Dice luna cătră sôre
De-ară merge copila tare,
Că vine Dunărea mare;
Copilița audia
Și din gură așa șicea:
Las' să vie, să mă măie,
Că n'am tată să mă ție,
Nici maică să mă mângăe.

.

Maică, măicușica mea,
Când pe mine m'ai făcut
Ție bine ți-a părut,
Maică, de părere bună
Mi-ai făcut țol din torsură
Și față de strămătură,
Și lēgân de măghieran
Să mă lēgân de măgan.
Vai de lēganatul meu
Cum m'am lēganat de réu!

Să nu se legene nime
Copilă de necas ca mine.

.

Sub pôla de codru verde
Badea murgul potcovesce,
Mândra din casă-lă privesce
De lacrimi abia-lă dăresce,
De suspine abia vorbeșce.
Bade badișorul meu
Unde gați tu murgul țeu?
— De-a peți pe câmpiă
La arsa de cătăniă;
— De te duci bade la bine
Ia-mă, du-mă și pe mine
Fă-mă brêu pe lângă tine;
De ț-a părē brêul greu
Fă-mă lumină de șeu,
Și mă bagă 'n sînul țeu;
De ț-a părē asta grea
Nu mă lăsa 'n voe rea,
Ci mă fă opaiț de cēră
Și mă pune subsuôră,
Că unde tu-i însēra
Io frumos ți-oi lumina;
De te-a 'ntreba cineva
De unde ai lumina:
Asta-i lumina de seu
Drăguța din satul meu,
Asta-i lumina de cēră,
Drăguța din a mea țeră.
De te duci în altă țeră

Nu-ți lega murguțu-afară,
Nu 'ntra 'n casă ne chemat
Nici nu bea neinchinat,
Că d'asupra-i beutură
De desuptu 'i mătrăgună;
Mătrăgună cu otravă
Ca să-ți cadă hida dragă,
Pe hida să o iubesci
La mine să nu gâdesci;
Cu hida-i face ce-i face
La mine nu ti-i întorțe,

.

Măi badiță, așa-i gândit,
Că tu decât mi-i lăsa
Io portu mi-l'oi schimba,
Și tu decât mi-i urî
Io portu mi-i l'oi cerni,
Dér mai alb l'oi sponi;
Mai alb decât lebada
Cu petele m'oiu gâta.
Și-oiu grai cu graiu blânduț
Și mi-oiu căpēta drăguț,
Oiu trece pe la grădină
Și te-oiu rumpe la inimă;
Oiu trece pe la ferăstră
Tu-i șed cu hida 'n casă,
Și tu-i cere de mâncat
Ți-a da blidu nespălat,
Și lingura de sub pat:
Măncă, decât m'ai luat;
Tu la mine te-i uita

Și din gură-i cuvēta:
Bate Dōmne pe-a cela
Care și lasă drăguța;
Că așa'm lăsat și eu
Și m'a bătut Dumnezeu.

.

Mă uitai din deal în vale
Pe ce să mă sui călare,
Pe un murg cu cōma mare.
Murgule, cōmă'n spicată,
Mai scôte-mi capul odată
Că te-oi băga 'n grajd de pētră;
Ți-oi da vin cu feră
Și ovēsu cu merța,
Doră mi-i putē purta
Să incunjură io țera,
Pân'oi găsi pe mândra;
Țera am incunjurat
Pe mândruța am aflat,
Numai singură'ntr'un sat.
Tu mândruța, pui păun,
Mută-ți casa lângă drum,
Că m'oi face-un păunaș
Și-oi veni să-mi dai sălaş.
Da de cină ce mi-i da?
— Castraveți ca iedera
Gură dulce ca mierea;
Castraveți bătuti de rouă,
Ș'un pătuț cu perini nouă,
Ți l'oi da bade și ție
Ca la-un om de omenă.

Apelăm la inteligența bisericească și mirénă a comitatului Sălaj și giurii, la patriotismul Protei și preotului local, și suntem siguri, că rușine nu vom păți. M. O. D. Petru Roșca, Irodion Labo, David Pop și alți isă cu mult mai buni Români decât se nu-și lumineze poporenii, că ei și pruncuții lor în „Kisedovda-ul” maghiar nu au ce căuta, după ce acolo limba propunerii, fiind cea maghiară, băiatul de Român în o astfel de școală nepricăpută, apoi calvină și reformată, numai și-ar schimba limba și ar uita și puținul ce-au învățat acasă; le vom spune, că nici pentru părinți, nici pentru prunci acea școlă nici un bine nu le poate aduce; și că deci băieții până la al 7-lea an, avându-lipsă de a se întări și crește, nici sănătății trupului, nici celei a sufletului nu se cere ca să scie zdrobi ceva din: Vörösmarty, Petöfi și alți idoli străini genului român. Așa se fi!

Atică.

Turburări socialiste în Olanda.

O întâmplare neînsemnată a aprins în Amsterdam focul fanatismului socialiștilor. Flegmaticii locuitori ai Olandei au fost aduși acolo, ca să lupte sub stegul roșu îndăretul baricadelor. S'a vârsat mult sânge în Amsterdam până în cele din urmă mișcarea a fost potolită de forța armată. Eă istoricul ei:

Intr'o stradă situată în suburbiul Iordan, o cetă de omeni petrecea Dumineca trecută, jucându un fel de joc numit de către olandesi Palingtrekken. Acest joc însă din cauză că conține într'ensul o crudă torturare de animale, nu mai este permis de mai mult timp. Poliția, care voia tocmai să oprască acel joc, întâmpină rezistență; ea reuși însă ca să imprăștiă pe turburătorii și noptea de Duminecă spre Lună trecu în liniște. Dér Lună spre seară, conflictele dintre popor și poliția se reînnoiră. Poporul ridică baricade, trupele fură consemnate și trimise contra turburătorilor. Aceștia nu se supuseră nici în fața armatei, care apoi dădu foc. Din momentul acela o luptă ucigătoare se încinse și ea se întinse peste o parte însemnată a orașului. Dimineața 14 morți și 76 răniți au fost găsiți și totuși turburarea n'a încetat încă.

Lucrul e limpede. Interdicerea unui joc popular, care se pare a fi fost pricina acestor lupte, n'ar fi avut consecințe atât de grave, decât masele n'ar fi fost agitate de mai înainte. Se pête admite că mișcările socialiste din Belgia au influențat mult micul regat vecin, mai cu seamă că aceste două țeri, cari până la 1830 erau sub aceeași coroană, se află într'egală situațiune socială și politică.

Constituția olandesă e mai aceeași cu cea belgiană și dreptul de vot e de asemenea foarte mărginit, deoarece mulțimea poporului dela alegeri din cauza marelui censu ce se cere. Olanda are peste 4 milioane locuitori și dintr'aceștia numai 120,000 sunt alegători, cari trimit în cameră 86 deputați. Poporul muncitor n'are nici o representațiune parlamentară.

Defectul acestei stări a și fost recunoscut și Camera în răspunsul ei la mesagiul tronului a votat o adresă în care exprimă dorința ca constituția să fiă modificată în sensul ca dreptul de vot să fiă mai largit.

Pentru Olanda, care stă mult mai bine decât Belgia în ceea ce privește clasa muncitoare, se pôtă admite, că cererea pentru largirea dreptului de vot este o cerere de căpeteniă a socialiștilor și decât acesta ce-

re, va fi implinită mișcarea socialiștilor va perde din caracterul ei periculos.

Se telegrafiază din Amsterdam cu data 30 Iuliu: Aseră n'a fost nici o turburare în suburbiul Iordan. Vr'o 200 de soldați de marină țineu ocupată mica biserică din piața Noorder. Insuși poporul aruncă totă vina asupra agitatorilor socialiști. Diarul socialistu „Recht voor Allen”, (Dreptate pentru toți.) pörtă un limbaj foarte violent și se vinde cu sutele pe strade. Fortuinu, unul din capii socialiști, a fost arestat. Măne 25 cadavre, victime ale ultimelor turburări, vor fi înmormentate. Se crede că turburări se vor face cu acestu privilegiu și de aceea s'au luat măsuri energice.

Depositu de mostre de export în Geneva. Camera de comerț și industria din Brașov comunică prin acesta cercurilor interesate, că cetățenul austriac Lorenzo Mondini din Ala, cunoscut deja de mai mult de 11 ani, parte ca conducător la însemnate case de spețiune, parte activ independent în Italia, ér actualmente locuitor în Geneva a deschis în Palazzo Balbi din Geneva unu depositu de mostre d'ale articolelor de exportu cele mai curente și mai importante pentru piața d'acolo și relațiunile ei transmarine. Ținându semă de însemnata cea mare a Genevei pentru țergul spaniol și sudamericanu, industria austro-ungară ar pôte trimite în acestu depositu mostre, fiindu esențiale avantaje. Ce privește mostrele, e perspectivă că vor găsi o însemnată piėtă, sub condițiunile corăspundătoare, următoarele articole: mărfuri de porcelanu și de lutu, de sticlă, marchitană și așa numite articole de Viena, mobile din lemn încovoiatu, hartiă de totu felu, anume hartiă de scris și de țigară, instrumente de agricultură din feru și lemn, cuțitării, casse sigure contra incendiului. faină ungară.

Ultime sciri.

Lembergü, 30 Iuliu. — Foile polone primesc sciri din Varșovia, că în Polonia rusescă, rezerviștii, au primitu ordinu să nu plece din localitățile unde se găsescu acum, că la o înscințare se se pôtă aduna la locul de concentrare în timp de 24 ore.

Roma, 30 Iuliu. — În privința scirilor privitoare la călătoria comitelui Robilant la Viena diarul „Opinione” spune că raporturile între Italia, Austria și Germania, precum și cele ce există între ministrii afacerilor streine ale acestor trei țeri sunt așa de cordiale, încâtu ideia unei întrevederi ar fi primită cu plăcere într'unu modu reciproc. „Opinione” adaoage că eventualitățile sunt în favoarea unei întrevederi, rămâne de regulat numai cestiunea de oportunitate.

SCIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. a Gaz. Trans.)

BAYREUTH, 1 Augustu. Renumitul pianistü Franciscu Liszt a murit ađi-nopte (Franciscu Liszt s'a născutu la 1811, în 1822 a cântat în Viena înaintea lui Beethoven, vestind în totă lumea cultă că e unu geniu artisticu, care avea efectu asupra fiă-căruia, ca și demonicul Paganini. În 1847 se stabili Liszt în Weimar, care fusese Atena Germaniei. Simfoniile sale desvoltară mai departe germentu simfoniei lui Beethoven. Pe țeremul musicei religioase, Liszt creă cu mare succes. Elu a reînnoit musica bisericească catolică.)

DIVERSE.

Inmormentarea unui originalu. „L'Italie” scrie, că acum câteva zile muri, în vėrstă de 76 de ani, la Rotanova di Caverzere, din Padua, unu óre-care Domenico Garbin. Defunctu — care trebuie să fi fost nebun — puse în testamentu seú, făcutu acum dece ani, dispozițiile cele mai ciudate în privința înmormentării sale. Mai înainte de tóte Garbin, deși bogat, voi să móră în grajdü lângă calul seú. Elu ordonă apoi ca treideci de ómeni veseli să vegheze lângă cadavrul seú bėndü mereu. Pentru acesta trebuia să li se pună la dispozițiă dou butoie pline cu vinu. Persónele cari trebuiau să urmeze cortegiul erau ținuți ca în locu de luminări să aibă în mână câte unu bastonü; fiicare rudă trebuia să aplice câte douė palme pe obrazul mortulu; în totu traieculu dela casa mortuară până la biserică, cosciugul trebuia să fiă depus pe pământu la fiecare dece pași și bătutu cu bastonul; pentru ca cei însărcinați cu acesta să și recăștige forțe trebuia să li se pună la dispozițiă vinu. Tóte aceste dispozițiuni au fost executate din punctu în punctu, spre marele scandalu alu statulu întregü. Preoții înzadarü se încercară să impedeze această înmormentare de o nouė speciă. Mulțimea vinului, care beutu înainte și după înmormentare, amėtise totă lumea, voința lui Garbin fu indeplinită până la sfirșitu. În locu de psalmuri se cãntă cu voci regușite și fără nici unu acordü „Marianina.” Preotulu, ne mai sciindü ce să facă, închise ușa bisericei și trimise cosciugul la cimiteru fără a-i da binecuvėntare. La cimitirü, în giurul mormentulu, neastupatü încă, se beu restulü vinulu.

Unu nebunü înamoratü de regina Victoria. — Acum câteva zile, unu englesu numit James Junior a scris reginei Engliterei pentru a-i cere mână. Scrisórea e adresatã astfel: „Multu iubita mea Victoria” și este subscrisă. „Soțul d-tale imperatorulu.” Fiindcă scrisórea a rămasü fără nici unu răspunsü, Jinior s'a vėđutu nevoitü a merge la palatul dela Windsor spre a vedea decât cererea sa e primită. În locu însă de a fi primitü de către regina, elu fu primitü de unu inspectoru polițienescü care înțelegėndü că are aface cu unu nebunü regalü ilu arestă imediatü. Asupra lui s'a găsitü unu cuțitü mare, asupra căruia întrebându-se, nebuna majestate a răspunsü că ilu luase cu elu spre a tăia bătaturile M. S. Reginei. Se înțelege că nebunul înamoratü a fost înaintatü într'unu spitalü de nebuni spre a și manifesta mai liberü înaltele sale aspirațiuni amoróse.

Cursulu pieței Brașovü

din 2 Augustu st. n. 1886.

Bancnote romănesci	Cump.	8.69	Vend.	8.71
Argint romănesc		8.60		8.65
Napoleon-d'ori		9.97		10.—
Lire turcesci		11.27		11.30
Imperiali		10.26		10.29
Galbeni		5.88		5.92
Scrisurile fonc. »Albina»		100.50		101.50
Ruble Rusesci		121.½		122.½
Discontulü		7—10		pe anü.

RECTIFICARE. Într'o parte a edițiunei numărulu trecutü 162 s'a pus în capul foiei »Sămbătă» în locu de Duminecă 1 Aug., ceea ce este a se corege.

Editorü: Iacobü Mureșianu.

Redactorü responsabilü: Dr. Aurel Mureșianu

Ardă-te focul străinü
De ți-ai face apa'n vinü
Totü nu ți faci voia deplinü,
De ți-ai face apa'n bere
Nu-ți potü face pe plăcere;
Că străinu-i ca și spinulü
li amarü ca și pelinulü,
De li purta totü în spate
Când li pune josü, te bate.

Cucule cu pėnă sură
De ce cãnti la noi pe șură,
Dör ți-i fόμε, ori ți-i sete
Săa ți-i dorü de codru verde?
De ți-i fόμε să-ți dau grâu,
De ți-i sete să-ți dau vinü;
Nu mi i fόμε nu mi-i sete
Nici mi i dorü de codru verde,
Ci mi-i dorü de țera mea
C'amü lăsatü trii mândre'n ia,
Una în dealü ca ș'unü paharü
Alta'n vale ca ș-o flóre,
Una în capulü satulu
Mi-i punerea capulu.

Peteluț'n colopașü
Drăguțu mi-i dusü la Blășiu,
Nu s'o dusü se nu mai vie,
Că s'a dusü s'ėnvețe-a scrie;
A scrie și-a invėța
Decă vini m'a lua;

De-oi vedé, că nu mă ia:
M'oiu duce din josü de móră
Ș'oiu lua năsipü în pólă,
Ș'oiu da badii să móră;
Ori se móră, ori se pėia
Sėu pe mine se mă iėie.
Maghieranü cu măciutiė
Spune-i bădiții se vie,
Spune-i că de n'a veni
Tare l'oiu afurisü,
M'oi ruga la sfântulu sóre
Sė lü usce de pe picioře,
Și se móră, cum nu móre
Nici omü, nici sburătóre;
M'oiu ruga la sfanta lună
Sė nu-i deie diuă bună.
Sė te bată, bade, bată
Diua de mănși și d'alaltă,
Sė te bată vėnturile
Ca pe mine gändurile.

Cãntă puilü cuculu
Susü în virfulü nuculu,
Mai în josü la crengurele
Cãntă douė păserele,
Mai în josü la rădėcină
Cãnt' o pasere străină,
Pe cum mi-e și-a mea inimă,
Cucu cãntă, frunța pică,
Inima mi se despică,
De-ar cãnta și pupăza

Mi s'ar rupe inima.
Frunța verde ca nalba
Rėu m'a blăscematü maica,
Nu sciun risü ori în adinsü
Că de minü tare s'a prinsü,
Nu sciun glumă ori în șagă
Că de minü tare se legă,
Nu sciü, pentr'ale mele rele
Ori pentru-a maici greșele,
Nu sciü pentr'ale mele fapte
Sėu pentru-a maicii pėcate,
A pusü mână cătră sóre
Ș'a dișü se n'am sėrbătóre,
Nice Pasci nice Rosale,
Fără diua de Crăciunü
Și acea s'o pėtrecü pe drumü.

Pähărelü verde'n rotatü
Unde mergi bade gätatü?
La mândruța în altü satü;
Că mi-a spusü unü omü de trebă,
Că mi-i mândra rėu beteagă,
Da m'oiu face ce m'oiu face
Ș'oiu merge s'o vėdü cum zace,
Și m'am dusü de-o am vėđutü,
Cum zăcea ia de frumosü
Cu capulü pe perinü josü,
Cu capulü pe perinüță
Cu mână la inimuță,
Cu capulü pe perinü nouė
Cu inima ruptă'n douė,

Cu capulü cătră pärete
Cu inima ruptă'n șepte.
**
Sėracü bine de de multü
Multü mă mirü ce te-ai făcutü,
Că io'n țirgü nu te-am vėndutü,
In crișmă nu te-am beutü,
Făr' tu singurü te-ai perdutü
Ca roua de pe pământü;
Asta n'am gändit' o eu,
Se am după bine rėu,
Asta n'a gändit' o nime
S'ajungü la rėu dela bine.

Sėracile fetele!
Una-douė au norocü
Da mai multe ardü ca'n focü,
Una-douė au tignelă
Da mai multe ardü ca'n pară.
Copilă cu doi părinți
Nu sili se te măriți,
De-ai sci cum'i măritată
Ai ședé mai bine fată,
De-ai sci cum'i cu bărbatü
N'ai sili la măritatü;
De-ai călca totü pe dutcuș
Nu ți-a fi ca la mărcuță,
De-ai călca totü pe florinți
Nu ți-a fi ca la părinți.

Cursul la bursa de Viena

din 1 August st. n. 1886.

Rentă de aur 4%	106.—	Bonuri croato-slavone	105.25
Rentă de hârtă 5%	94.95	Despăgubire p. dijma de vin ungh.	100.—
Imprumutul căilor ferate ungare	154.65	Imprumutul cu premiu ung.	123.70
Amortisarea datoriei căilor ferate de osti ung. (1-ma emisiune)	100.60	Losurile pentru regulara Tisei și Segedinului	125.80
Amortisarea datoriei căilor ferate de osti ung. (2-a emisiune)	128.50	Renta de hârtă austriacă	86.15
Amortisarea datoriei căilor ferate de osti ung. (3-a emisiune)	120.—	Renta de arg. austr.	86.15
Bonuri rurale ungare	105.20	Renta de aur austr.	122.70
Bonuri cu cl. de sortare 105.10		Losurile din 1860	142.—
Bonuri rurale Banat-Timșu	105.20	Acțiunile băncii austro-ungare	869.—
Bonuri cu cl. de sortare 105.10		Act. băncii de credit ung.	287.25
Bonuri rurale transilvane 105.20		Act. băncii de credit austr.	280.30
		Argintul — Galbin	5.94
		Impărătescl	10.01
		Napoleon-d'or	61.90
		Mărci 100 imp. germ.	126.40
		Londra 10 Livres sterlinge	

Bursa de București.

Cota oficială dela 18 Iulie st. v. 1886.

	Cump.	vend.
Renta română (5%)	93 ³ / ₄	93 ³ / ₄
Renta rom. amort. (5%)	98—	98 ³ / ₄
„ convert. (6%)	88 ³ / ₄	89—
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	33—	34—
Credit fonc. rural (7%)	100 ¹ / ₂	101—
„ „ (5%)	87 ¹ / ₂	88—
„ „ urban (7%)	100 ¹ / ₂	101—
„ „ (6%)	91 ¹ / ₂	92—
„ „ (5%)	83—	83 ¹ / ₄
Banca națională a României 500 Lei	1015	1025
Ac. de asig. Dacia-Rom.	265	271
„ „ Națională	220	225
Aur contra bilete de bancă	13.70	14.00
Bancnote austriace contra aur.	2.02	2.02

De vândare!

Casele Dómei Teofania Ivanu de Lemeny din strada Furcóiei Nr. 62 împreună cu o grădină pre frumoasă, libere de ori ce sarcină, se vând de bună voie. Informațiuni la D-lu Ludovicu Harmath avocat, în cancelaria sa din strada Căldărarilor Nr. 546.

Nr. 5111/886.

PUBLICAȚIUNE.

La un câne ucis în 30 a l. c. care a mușcat și alți câni, s'a constatat medicalmente turbarea. Pe baza oprimării comisiunii medicale se dispune stricta contumațiere pe durata de 40 zile a tuturor cânilor de pe teritoriul orașenesc, prindându-se și omorându-se îndată de cătră călău fig-care câne, care umblă fără botniță.

In sensul §-lui 102 alu art. de lege XL din 1879 se provocă mai departe fie-care, ca asupra acelor câni séu animale de casă, cari dau semne de turbare séu la cari se observă simptome, din care se póte conchide turbarea, se facă imediatu arătare subscrisului căpitănatu, pedepsindu-se la casu contrarú întrelăsarea acestei arătări conformu legii.

Brașovú, 31 Iulie 1886.

1—3

Căpitănatulú orașenescú.

Avisu d-loru abonați!

Rugămu pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerățiunii sé binevoiască a scrie pe cuponulú mandatului postalú și numerii de pe fasia sub care au primitu diarulú nostru până acuma.

Domnii ce se abonează din nou sé binevoiască a scrie adresa lámuritu și sé arate și posta ultimă. ADMINISTR. „GAZ. TRANS“

Abonamente la Gazeta Transilvaniei

se potú face cu începerea dela 1 și 15 ale fiecărei luni, mai ușorú prin mandate postale.

Adresele ne rugămu a ni se trimité esactu arătându-se și posta ultimă.

PREȚULU ABONAMENTULUI ESTE:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei luni	3 fl. —
„ șése luni	6 fl. —
„ unu anu	12 fl. —

Pentru România și străinătate.

pe trei luni	10 franci
„ șése luni	20 „
„ unu anu	40 „

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“

CANCELARIA NEGRUȚIU.

în Gherla — Sz. Ujvár — (Transilvania.)

DESCHIDE ABONAMENTE PE ANULU 1886 LA:

„Amiculú Familiei.“ Diarú beletristicú și enciclopedicú-literarú cu ilustrațiuni. Va eși în 1-a și a 15-a și a luni în numerii câte 2—3 cóle; și va publica poesii, romanuri, novele, schițe, piese teatrale, studii sociale, asticoli scientifici, amănunte de instrucțiune și distracțiune ș. a. Prețulú de abonamentú pe anulú întregú e 4 fl. pentru România 10 franci plătibili și în bilete de bancă și în timbre postale.

„Preotulú Românú.“ Diarú bisericescú, scolasticú și literarú. Va eși în broșuri lunare câte 2³/₄—3¹/₄ cóle; și va publica articuli din sfera tuturorú sciințelorú teologice și între acestea de predici pe Dumineci, sêrbători și diverse ocașiuni, mai departe studii pedagogice-didactice și științifice-literare. Prețulú de abonamentú pe anulú întregú e 4 fl., pentru România 10 franci plătibili și în bilete de bancă și în timbre postale.

Abonanții primesc unele premii de valóre și-si potú procura cu prețuri fórté reduse tóte opurile din edițiua nóstră.

— **Colectanții primescú gratis alú patrulua exemplarú.** —

Totú acolo au apărutu și sé află de vândare:

Biblioteca „Săteanului Românú.“ Cartea I. II., III., IV. cuprindú materii fórté interesante și amuzante. Prețulú la tóte patru 1 fl.; câte una deosebitú 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii fórté interesante și amuzante. Prețulú 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în saalele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicoară, prof. gymn. Cu portretulú M. S. Regina României. Preț. 15 cr.

Colectă de Recepte din economiă, industriă, comerț și chemie, pentru economi, industriași și comercianți. Prețulú 50 cr.

Apologiă. Discusiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Români, invederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. Partea I. Paulú Hunfalvy despre cronica lui Georgiu Gabr. Șincai. Prețulú 30 cr.

Renascerea limbii românesce în vorbire și scriere, invederită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. Broșura I., II., III. Prețulú broșurii I., II. câte 40 cr.; broșura III. 30 cr. Tóte trei împreună costă 1 fl.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Români. De V. G. Borgovanú. Prețulú 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unú volumú de 192 pagini, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulú redusú (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafirú și vioarele, poesii populare culese și adnotate de Ioanú Popú Reteganulú. Unú volumú din 14 cóle. Prețulú 60. cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte, după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețulú 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragediă în 5 acte, după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețulú 30 cr.

Branda séu nunta fatală. Schițe din emigrarea lui Dragoș. Novelă istorică națională. Prețulú 20 cr.

Eld trebuie sé se însóre. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețulú 25 cr.

Puterea amorului Nuvelă de Paulina C. Z. Rovinarú. Prețulú 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioanú Tanco. Prețulú 30 cr.

Herman și Dorotea, după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morar. Prețulú 50 cr.

Economia pentru scólele populare de T. Roșiu. Ed. II. Prețulú 30 cr.

Petulantulú. Comediă în 5 acte, după Aug. Kotzebue, tradusă de Ioanú St. Șuluțiu. Prețulú 30 cr.

Probitatea în copilăriă. Schiță din sfera educațiunii, după Ernest Legouvé, membru alú academieii franceze. Prețulú 10 cr.

Nu mé uita. Colectiune de versuri funebre, urmate de iertăciuni, epitafii ș. a. Prețulú 50 cr.

Tesaurulú dela Petrósa séu Cloșca cu puilú eí de aurú. Studiu archiologicú, de Dionisiu O. Olinescu. Prețulú 20 cr.

Indreptarú teoreticú și practicú pentru învățământulú intuitivú în folosulú elevilorú normali (preparandiali), alú învățătorilorú și alú altorú bărbați de scólă, de V. Gr. Borgovanú, profesorú preparandialú. Gherla. Imprimeria „Aurora.“ 1885. Prețulú unui exemplarú cu porto francatú 1 fl. 80 cr. Acestú opú cu devisa: „Totú ce putemú aréta, sé arétămu pruncilorú!“ — este dedicatú educatorilorú și învățătorilorú, plápândeii generațiunii a plápândeii generațiunii a poporului românú, a acelu poporú, ce s'a luptatú mai multú pentru limbă decătú pentru viață. Edițiunea acestui manualú în octavú mare cuprindéndú 341 pagini, tiparú garmondú e frumoasă și tare plăcută ochiului. In modesta nóstră literatură pedagogică, nu aflămu nici unú opú, nici unú manualú întocmitú după lipsele scólelorú nóstre în măsura, în care este acesta; și trebuie sé constatámu cu

plăcere, că autorulú la redactarea acestui manualú a desvoltatú multú zelú împreunatú cu o rară diligență, intențiune sinceră însoțită de unú studiu seriosú și îndelungatú prin ce s'a făcutú demnú de lauda și sprijinirea publicului românú, mai alesú a celorú în prima linie interesați, cărora nu hesitámu nici unú momentú a-lú recomanda cu tótă căldura.

Manualú de gramatica limbii române pentru scólele populare în trei cursuri, de Maximú Popú, profesorú la gimnasiulú din Năséudú. Prețulú 30 cr.

Manualú de stupăritú, de Ioanú Costinu. Cu 36 figurí explicative. Prețulú cu porto francatú 70 cr.

Cele mai ieftine cărți de rugăciuni:

Miculú Mărgăritarú sufletescú. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesce frumoșú ilustrată, pentru prunci scolarí de ambe sexele. Cu aprobarea jurisdicțiunii sup. bisericesce. Prețulú unui exemplarú broșuratú e 15 cr. legatú 22 cr. legatú în pânză 26 cr.; 50 de exemplare broșate 6 fl., legate 9 fl., legate în pânză 12 fl.; 100 exemplare broșurate 10 fl., legate 17 fl., legate în pânză 22 fl.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru prunci scolarí de ambe sexele. Cu mai multe icóne frumoșe. Prețulú unui exemplarú trimisú franco e 10 cr.; 50 exemplare 3 fl. 100 exemplare 5 fl. (Edițiune pentru greco-catolici și altá edițiune pentru greco-orientali. Sé se noteze: care edițiune sé cere.)

Visulú pre santei vergure Maria, a Născătórei de Dumneșeu, urmatú de mai multe rugăciuni frumoșe. Cu mai multe icóne frumoșe. Prețulú unui exemplarú trimisú franco e 10 cr.; 50 exemplare 3 fl.; 100 exemplare 5 fl. v. a.

Totú acolo sé plătescú cu prețuri urcate acțiunile dela „Albina“ și „Furnica“ și cu prețurile originale acțiunile dela

„Ardeleana“, „Mureșiana“, „Timișana“ și „Economulú.“

2—20